

ASDRÚBAL TORRES: ŠAMAN Z KOLUMBIJSKÝCH HOR

Nestává se běžně, aby do kavárny v centru Prahy přišel indián v tradičním oděvu. Asdrúbal Torres (39) z kmene Arhuaco přijel z vysokých hor Sierra Nevada de Santa Marta v severní Kolumbii. Žije ve světě bez elektrické energie a moderní techniky, o životě přemýšlí jinak, než jsme zvyklí. „Jsme dva světy, které si zatím nerozumí,“ přiznává.

*Připravila: Zuzana Šprinclová
Foto: Václav Šilha a archiv A. Torrese*

Co vás do Česka přivedlo?
Přijel jsem představit výrobky své komunity a navázat spolupráci mezi Sierrou Nevadou a Českou republikou. Chceme tady prodávat naši čokoládu, kakao, močily (brašny, pozn. red.). A jako jeden ze spirituálních vůdců kmene Arhuaco (asi 50 tisíc lidí, pozn. red.) chci také sdílet duchovní tradice své země. Posláním mého kmene je šířit univerzální harmonii, starat se o rovnováhu ve světě.

Žijete vysoko v horách, jste soběstační. Na co potřebujete peníze?
Naše teritorium se stále zmenšuje. Okupuje nás majoritní svět, v nížinách kolem hor se staví přehrady, fabriky, těží nerosty. Je to nebezpečné, protože to ničí životní prostředí a vyhání nás to stále výše do hor. To bychom chtěli změnit. Chceme se také vrátit na naše původní pozemky. Arhuacové museli nedobrovolně odejít do hor po příchodu Španělů (16. století, pozn. red.). Rádi bychom zase dolů

k moři, kde hospodařili naši předci a kde jsou naše posvátná území.

Jaké jsou v tuto chvíli vaše šance?
Potřebujeme se znovunavrácením pozemků pomoci. Proto jsme také založili společnost a naše ekologické produkty, vyrobené podle pradávných tradic, začali prodávat do světa. Ze získaných peněz kupujeme pozemky, které nám dříve patřily. Věřím, že jednou se na naše původní území vrátíme.

Co vás osobně přimělo vyrazit do světa?
Někteří naši lidé opouštěli komunitu, aby se naučili španělsky. A objevily se problémy mezi naším myšlením a myšlením, které jsme poznávali mimo naše teritorium. Mezi námi a světem venku neproudily dobré energie, nerozuměli jsme si. A to byl pro mě impulz. V patnácti letech jsem se začal učit španělsky a poznávat svět. Do té doby jsem znal pouze lidi z mého

kmene a žil jsem prací v zemědělství. Na svou první cestu jsem se vydal v roce 1998 a o dva roky později jsem se stal představitelem OSN. V ten moment začala mít moje země intenzivní spojení se zbytkem světa.

A podporu a důvěru svého lidu máte? Indiáni se často k západní společnosti staví nepřátelsky.
Vím, že to, co dělám, je zvláštní. Také to není nijak snadné, všechno záleží na vůli a důvěře. Mnoho Arhuaců ještě není připraveno, aby toto poselství pochopili, aby mu naslouchali, přijali novou formu myšlení. Vzpomínají na to, co se přihodilo v minulosti, pořád mají v hlavě hodně nedůvěry, strachu. To nám nedovoluje být v míru a navazovat dobré vztahy. Změnit a uzdravit mysl je tvrdá práce.

Jaké to pro vás bylo, vycestovat do úplně jiného světa?
Hodně Arhuaců má obavy a strach odejít. Někteří mladí

Asdrúbal Torres (39)

Narodil se v kolumbijském pohoří Sierra Nevada de Santa Marta v indiánské komunitě Arhuaco – Tairona. V patnácti letech se vydal do světa. Díky stipendiu OSN absolvoval čtyřměsíční kurz o lidských právech pro indiánské komunity Latinské Ameriky. Je tzv. mamó, tedy jeden z duchovních vůdců svého kmene, za jeho práva bojuje. Snaží se znovu získat území, která patřila jejich předkům, a ve světě šířit harmonii a očistu. Má čtyři děti.

dnes odcházejí, aby se naučili španělsky, ale pak se vracejí, protože se jinde necítí dobře. Na cestu jsem se spirituálně připravoval, dopředu jsem odstraňoval z hlavy všechny pochybnosti a obavy. Nebylo to pro mě jednoduché a není dodnes.

Jak reaguje vaše tělo? Pocházíte z čistého prostředí, a my tady nemáme úplně čistou vodu ani vzduch.

Někdy jsem hrozně unavený. Lidská bytost potřebuje pořád dodávat energii. Trochu si jí tady nabírám, ale je to málo. Velice se soustředím na cíl svého snažení, nenechám se rozptylovat technickým pokrokem, výzkumy. Říkám si, že rozvoj je dobrý, ale už jste vymysleli všechno, a teď byste mi měli naslouchat a hledat, jak dosáhnout rovnováhy a harmonie.

Vaše spirituální kultura a filozofie se považují za velmi vyspělé. Jaká je vaše kosmologie?

Tvůrci všeho jsou praotec Serankua a pramatka, jejich ženská a mužská energie je v harmonii, všude nás obklopuje. I když si to možná dnes neuvědomujeme, všichni lidé mají stejné prapředky. Může to znít divně, ale my věříme, že svět je jedna rodina. Jsou pouze rozdílné způsoby projevu, mnoho národů to však zapomělo. Když si to ale uvědomíme, uděláme velice důležitý krok a naše mysl se okamžitě začne léčit. Musíme odhodit všechny pochybnosti a rozdíly, které jsou prapůvodem politických půtek, rasových a náboženských problémů.

„Koka je spojnicí mezi námi a bohem. Všichni naši muži ji žvýkají od šestnácti let každý den.“

Předvedl jste v Praze duchovní obřad, kde se lidé měli očistit a spojit se svým prapůvodem, placentou země. Myslíte, že v západní společnosti jsme něčeho takového schopní? Mám pocit, že někomu se to podařilo. Od matky země můžeme být odpojení třeba i dva tisíce let a pak se znovu napojit. V současné době bychom se o to měli pokusit. Obecně je problém lidstva, že kvůli technologickému pokroku došlo k odpojení od prapůvodu, což způsobuje únavu, nemoci,

Kmen Arhuaco

Arhuacové žijí vysoko v horách společně s kmeny Kogi, Wiwa a Kankuamo. Je jich asi 50 000 a jsou rozděleni do 48 komunit. Jsou považováni za dědice civilizace Taironů, kteří tvořili společnost s Miusky velkou kulturu Chibchů. Žijí skromně, bez technických vymožeností, žijí se zemědělstvím. Jsou silně duchovně založení, jejich spirituální tradice se považuje za velmi vyspělé. Pohoří Sierra Nevada de Santa Marta je podle Arhuaců srdcem světa a jejich posláním je hlídat a šířit harmonii. Jejich území je ohroženo drogovou válkou kvůli kokainu a bohatým zdrojům, které přitahují těžební společnosti. Původně žili na pobřeží Karibiku, odkud museli utéct před Španěly. Na území svých předků by se rádi vrátili.

nedůvěru a strach. Naše mysl je už dlouho líná, musíme ji začít konečně vyživovat, aby se vše vrátilo na správnou cestu.

Nesetkáváte se s nedůvěrou ve váš spirituální svět?

V poslední době se u nás objevují i „šamani“, kteří svůj zájem jen předstírají. Ano, já vím, že taková póza u vás existuje. Ale v mém případě věřím, že vždy přijdou jen ti, kteří přijít mají. Nic víc. A v Praze jsem cítil, že se to 95 procentům lidí líbilo.

Jak vypadá běžný den Arhuaců?

Pracujeme v zemědělství, pěstujeme kakao, kávu, avokádo, vyrábíme močily (brašny), staráme se o domácí zvířata, slepice, ovce a hovězí dobytek, což nám zabere většinu času. Vstáváme ráno podle tradice ve 4 hodiny. Sedneme si okolo ohně, povídáme si a ženy připravují snídaní, která je v šest hodin.

O čem si ty dvě hodiny před snídaní u ohně povídáte?

O práci, která nás čeká, o počasí. Problémy bývají často s deštěm. Mluvíme o neshodách v rodinách a také o spiritualitě, jinak by nebylo možné potíže vyřešit. Když není moc věcí v pořádku, musíme si vzpomenout, jak využít naše staré vědění, abychom udrželi rovnováhu.

Jak po práci odpočíváte? Pracujeme osm nebo devět hodin, někdy trochu více. Odpoledne se zase všichni sejdem a posloucháme rady starších, poselství z jiných

► Bílá čepice symbolizuje snění na vrcholcích hor Sierra Nevada. Dlouhé vlasy les a džungli. Bílá barva oblečení čistotu světa při stvoření.

komunit, musíme znovu dosáhnout kolektivní harmonie. Muži pak sedí do noci u ohně, užívají koku, rozjímají.

Jak důležitou součástí vašeho života je koka? Vidím, že ji neustále žvýkáte.

Koka je spojnicí mezi námi a bohem. Je to naše nejposvátnější rostlina. Díky ní můžu více procítit, kdo ve skutečnosti jsem, jaké jsou mé kořeny. Pomáhá mi dostat se do stavu vyrovnanosti,

dobře se cítit, spirituálně se očistit, probouzí ve mně život. Všichni naši muži žvýkají koku od šestnácti let každý den.

Z koky se vyrábí kokain, a proto má na Západě špatnou pověst a je v ohrožení. Co říkáte na to, že by ji někteří rádi úplně vymazali ze světa?

Kolumbijská vláda nám ničí pole a chce pěstování koky zakázat. Jestliže nám bude většinová společnost ničit naše spirituální potřeby, tak se znovu otevrou a budou se obnovovat nedorozumění a mentální válka.

Jste jedním ze spirituálních vůdců svého

kmene, takzvaný mamo. Jak jste se jím stal?

Existují tři možnosti, jak se stát vůdcem. Buď se už člověk narodí jako přirozený vůdce, tak jako já, nebo jej určí komunita, případně ho vybere sám mamo. Já jsem od přirozenosti šéfem teritoria, stejně jako můj otec. Lidé k nám mají důvěru, uznávají nás.

Co se u Arhuaců změnilo od doby, kdy jste před dvaceti lety začal vyjíždět do světa?

Věci se začaly vyvíjet. Už se tolik nebojíme techniky zvenčí, pomalu jsme pochopili, jak funguje. Dnes už třeba máme rádio, ale pořád nevíme, jestli nám pomáhá, nebo spíše ubližuje. Vláda chce zavést elektrickou energii, ale tím by Sierra Nevada začala umírat, to nemůžeme dovolit.

Strávil jste v Česku dva týdny. Jak jsme na vás zapůsobili?

Vidím u vás velký pohyb, lidi nejsou jednotní, každý má různé směry, cesty. A cítím, že mají potřebu dělat změny, i když nejsou na spoustu věcí připravení. Lidé se o mě hodně zajímali, odkud pocházím, kdo jsem, jaká je moje kultura. Tuším u vás otevřené dveře. Chci proto do Sierry Nevada pozvat lidi, kteří mají zájem o náš spirituální svět. Když uvidí náš život na vlastní oči, už nikdy to ze svého srdce a paměti nevymažou.

Co vás u nás překvapilo? Že hodně očekáváte různým jídlům. To mě hrozně překvapilo, protože u nás je to známka neslušnosti a nedůvěry. Taky jsem si všiml, že pijete hodně mléka.